

Ірина СВІДЕР

*кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,
м. Кам'янець-Подільський*

ЗАСОБИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У процесі вивчення іноземної мови, зокрема англійської, за допомогою ІКТ можна вирішувати різноманітні дидактичні завдання: формувати навички і уміння читання, письма та аудіювання; поповнювати словниковий запас студентів; розвинути пізнавальну та дослідницьку діяльність, сприяти формуванню внутрішньої мотивації до оволодіння мовою як засобом міжкультурного спілкування.

Багато науковців проводять дослідження у цій сфері, серед них В. Биков, Р. Гуревич, І. Заярна, Н. Годованець, Т. Дрофа, І. Карпенко, Т. Крамаренко, І. Павлова, О. Подзигун, Л. Морська, Дж. Холл, Р. Фердіг, Д. Арані та ін.

Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), як визначає І. Заярна, це узагальнююче поняття, яке описує різні пристрої, механізми, способи, алгоритми обробки інформації [1, с. 15]. Відомо, що зміна засобів та методів навчання призводить до зміни змісту навчальної діяльності, яка стає все більш самостійною і творчою, сприяє реалізації індивідуального підходу у навчанні [2, с. 312]. Тому інформаційні технології – не просто додаткова проміжна ланка між студентом і викладачем, а засіб самостійного творчого засвоєння матеріалу, який часто використовується під час дистанційного навчання.

Ще один важливий аспект навчання – проблематизація навчального процесу. Проблемна подача матеріалу за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій може сприяти підвищенню ефективності навчального процесу, оскільки стимулює розумову діяльність, самостійний пошук інформації та прагнення до її аналізу і узагальнення. При цьому

формуються навички пошукового, дослідницького підходу до рішення теоретичних або практичних проблем [3, с. 272].

Розглянемо дидактичні особливості деяких засобів ІКТ, що знаходять застосування під час використання комп'ютерних мереж у процесі професійної підготовки майбутніх філологів та сприяють ефективному вивченню іноземної мови.

Перший ресурс, який викликає інтерес – це <https://quizlet.com/>. Цей ресурс допомагає у вивченні певних лексичних та граматичних тем за допомогою карточок, тестів та ігор. Оцінювання тестів відбувається автоматично, прогрес фіксується шляхом накопичення балів учасника в ролі студента.

Сайт <http://www.rong-chang.com> призначений для студентів та всіх, хто бажає покращити свій рівень усного мовлення. На сайті подаються підкасти (Podcasts), тобто аудіоблоги чи передачі, які викладені у вигляді випусків, їх можна завантажувати на mp3-плеєр та слухати в будь-який зручний для користувача час. Подкасти, присвячені вивченню іноземної мови, дозволяють вирішити низку методичних завдань – формування навичок та умінь розуміння іншомовного мовлення на слух, формування та вдосконалення навичок вимови, розширення та збагачення лексичного запасу, граматичних навичок, розвиток умінь говоріння та усного мовлення.

Також, варто використовувати сайт <http://www.englishspeak.com/en/english-lessons>. На цьому сайті представлені 100 уроків для різних рівнів володіння мовою: вивчення нової лексики, діалоги (по уроку і по темі), на сайті містяться аудіовізуальні матеріали, що включають ілюстрації та аудіозаписи, озвучені носіями мови.

Наступний ресурс для вивчення англійської мови на основі сюжетів новин (<https://www.newsinlevels.com/>). Новини начитані професійним диктором у сповільненому темпі для зручності та кращого розуміння студентами.

Ще один ресурс – це Glogster (<https://edu.glogster.com/>) – одна з популярних соціальних мереж, яка використовується в освітніх цілях багатьма іноземними студентами і викладачами. Глогстер дозволяє користувачам легко створювати

безкоштовні інтерактивні постери-плакати. Такі постери називаються глоги (glogs), тобто графічні блоги. Вони мають вигляд кольорових мультимедійних плакатів або малюнків. У глогах можна розміщувати свої малюнки і фотографії у різних точках сторінки, вибирати розміри зображень, їх взаємну орієнтацію, завантажувати музику і відео, включати мультимедіа кнопками різних програвачів, вставляти посилання на зовнішні ресурси. Найважливіший момент полягає у тому, що користувач має можливість не просто читати інформацію на подібних плакатах, але і «взаємодіяти» з їх динамічним змістом. Завдяки такій нетрадиційній подачі інформації глоги можна успішно застосовувати у навчальному процесі ВНЗ, оскільки вони, безумовно, викликають інтерес студентів до предмета, стимулюють їх до самостійного накопичення знань, що важливо на сучасному етапі розвитку освіти, коли виділено мінімальну кількість аудиторних годин, а більшість часу відводиться для самостійного опрацювання матеріалу.

Використання інформаційних технологій може відбуватися різними способами, відповідно до потреб конкретного типу заняття, вони інтегрують аудіовізуальну інформацію будь-яких форм (звук, текст, графіка, анімація тощо) надають можливості живого спілкування з носіями мови, освоєння сучасної мови, та є засобом зручним і звичним для студентів. Також відбувається тренування різних видів мовної діяльності, формування лінгвістичних здібностей, створення комунікативних ситуацій, і, разом з тим, реалізація індивідуального підходу й інтенсифікація самостійної роботи студента. Таким чином, використання дидактичних можливостей ІКТ допомагає вирішити основне завдання мовної освіти – формування в студентів комунікативної компетенції. Крім того, застосування електронних ресурсів у навчальному процесі дає змогу найбільш повно реалізувати принцип особистісно-орієнтованого навчання [4, с. 99].

Отож, переваги використання ІКТ у процесі вивчення іноземної мови очевидні. Серед них мотивація студентів; можливість для викладача застосовувати індивідуальний підхід; сприяння розвитку самостійності

студентів; урізноманітнення та осучаснення навчального матеріалу; забезпечення автентичним матеріалом, що сприяє поінформованості щодо інших мов та культур [1, с. 23]. Аналізуючи розвиток світового освітнього процесу, необхідно зазначити, що використання сучасних інформаційних технологій у навчанні відповідає запитам сучасного суспільства щодо зміни старої схеми репродуктивної передачі знань до нової, креативної форми навчання.

Список використаних джерел:

1. Заярна І. С. Деякі аспекти використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні англійської мови. *Педагогічні науки*. 2015. № 4. С.15–24.
2. Подзигун О. А. Застосування інформаційних технологій у навчанні іншомовного професійного спілкування майбутніх педагогів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Київ-Вінниця: ТОВ фірма “Планер”, 2016. Вип. 45. С. 311–314.
3. Подзигун О. А., Петрова А. І., Клос Н. С. Використання пролемно-орієнтованого навчання засобами інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні іншомовної компетентності майбутніх фахівців. *Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи*. Збірник наукових праць. Львів: ЛБУ БЖД, 2017. Вип. 5. С. 269–272.
4. Токменко О. П. Інформаційні технології у викладанні іноземних мов : сьогодні і скрізь віки на допомогу. *Іноземні мови в навчальних закладах*. 2006. № 2. С. 98–100.